

ГІАЛГІАЙ РЕСПУБЛИКА

ЗАКОН

«ГІалгІай Республіке байнараш дІабохкарах долча» ГІалгІай Республика Закона хувцамаш юкъедахъара хъакъехъа

ТІайицад

ГІалгІай Республика

Халкъа Гуллама

2026 шера тушола бетта 26 ди

Статья 1

«ГІалгІай Республіке байнараш дІабохкарах долча» 2014 шера ардара бетта 31 дийнахъарча №53-РЗ йолча ГІалгІай Республика Закона (газет «ГІалгІайче», 2014 шера лайчилла бетта 8 ди; интернет-газет «ГІалгІайче» (www.gazetaingush.ru), 2018 шера аьтинга бетта 13 ди; Официални бокъон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2019 шера тушола бетта 6 ди; интернет-газет «ГІалгІайче» (www.gazetaingush.ru), 2023 шера бекарга бетта 27 ди) юкъехъо Юобелгалдаъ хувцамаш:

1) 9 статьяй 2 а 3 а доакъош Юобелгалъяъча редакце дІаязде:

«2. Укх статьяй 1 дакъе кхелхар дІаволлара услугаш ю байнараш дІабохкра лаьрххІа йолча службо, услуга харжарах йолча выписка кІийлен тІа, дІабохкара тешам бенна услугаш ялара ишта, моарошта, кхоачарча гаргарча наха, кхыболча гаргарча наха, кхелхачун законни викала е кхелхар дІаволлара декхар шийна тІайицача кхыча сага.

Укх цхьоалагІча абзаце белгалъяъ выписка хъаэцара духъа сесага, мара, кхоачарча гаргарча саго, кхыволча гаргарча саго, кхелхачун законни викало е кхелхар дІаволлара декхар шийна тІайица волча кхыча саго дехар ду Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра ГІалгІай Республіке ГІолларча Фондага, Российски Федерацие Правительство дІачІоагІяъ кеп йола заявлени ше дІалу е электронни кепе, федеральни паччахьалкхен хоам бара система «ЦаІ йолча паччахьалкхени муниципальни услугаш (декхараш) кхоачашдара портал» пайда а эцаш (дІахо – ЦаІ йола паччахьалкхени муниципальни услугаш

яра портал), цхьалха электронни кулг яздар тIа а долаш, цун дIоагIа заявитело ше дIатIавахача хьаденна Российски Федерацие Правительствос дIачIоагIьяьча электронни кепе цхьалха электронни кулг яздар паччахьалкхени муниципальнии услугах елга хьаэцара е заявителя – физически лицон чIоагIдаь квалифицированни доаца электронни кулг яздар а долаш, дIоагIанна тохкам бара сертификат хьа а даь пайда эца хоам бара – технологически хоам бара системаша цхьана кьахьегара паччахьалкхени муниципальнии услугах электронни кепе ялара инфраструктуре Российски Федерацие Правительствос дIачIоагIьяьча аргIанца нийса, физически лицос цу тайпарча инфраструктураца цхьана кьахьегара оттаяьча аргIанца нийса хоам лорабара средствашта мах хоадабеш.

Сесаго, маро, кхоачарча гаргара саго, кхыволча гаргарча саго, кхелхачун законни викало е кхелхар дIаволлара декхар шийна тIайца волча кхыча саго дехар ду Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра ГIалгIай Республице гIолларча Фондага ЦаI йолча граждански оттама актий йоазоний паччахьалкхен реестре кхалхарах долча паччахьалкхен регистраци яра сведеней лардашца нийса, укх даькьа цхьоалагIча абзаце белгальяь выписка хьаяхь Российски Федерацие Правительствос дIачIоагIьяьча кепача нийса сага категоре кхелхар лархIарарга хьежжа, укх статьяй 3 даькьа йиьлагIча-ялхлагIча абзацашца нийса.

Нагахьа санна укх даькьа цхьоалагIча абзаце белгальяь выписка кхелхараш дIабохкара лаьрххIача службе дIаелча тохкам бара аьттув лох, из выписка бакъий хьожаш Российски Федерацие Правительствос дIачIоагIьяьча цаI йолча, кхелхар дIаволлара паччахьалкхен пособи далар хьожадарах йолча стандартаца нийса йолча аргIанца.

3. Кхелхараш дIабохкара тешам бенна дIалуча услугий перечна нийса бола мах белгал а бу дIа а чIоагIбу, моттигерча шедоалдара органаша, ГIалгIай Республика паччахьалкхен Iаьдала органашца дош барта дихье.

Кхелхараш дIабохкара тешам бенна дIалуча услугий перечна нийса бола мах белгалбаьча дийнахьа денз, балха пхи ди доалача ханачухь, моттигерча шедоалдара органаша Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра Фонда ГIалгIай Республице гIолларча отделенешка белгальяь услугах яларах бола хоам дIабоххийт, из хоам дIаэцара тешал дулургдолча боараме.

Кхелхараш дIабохкара лаьрххIача служба еча услугех тешам бенна дIалуча услугий перечна нийса бола мах, цу службанна меттаоттабу, из хьабийхача хана денз итт ди доалача ханачухь:

Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра ГIалгIай Республице гIолларча Фонде – кхелха, ца йича яргIоаца кьахьегара цамогаш хиларах а наьналца дувзадена кхелхача дийнахьа страховани е ца езаш бола пенсионераш дIабохкара а ца йича яргIоаца

къахъегара цамогаш хиларах а, наьналца а, дувзаденна страховани яь бола гражданах а иштта ца йича яргйоаца къахъега цамогаш хиларахи наьналцеи дувзаденна страховани е езача гражданый кхийна баланза бола дезалаш кхелхача, белгалбаь дезалаш кхелхача денга;

федеральни бюджетера-кхелха, ца йича яргйоаца къахъегара цамогаш хиларах а наьналца дувзаденна, къахъегара служба органий лоамах ханал хьалха пенсе баха бола пенсионераш кхелхача денга (нагахьа санна кхалхар ханал хьалха хьождаь пенси ийдеча хана хиннадале, аргла йола пенси ийде йиш йола ха цун ялалехьа). Кхелхараш длабохкара йолча лаьрххлача служба, къахъега цамогаш хиларах янза яргйоаца социальни страховани е ца езаши наьналца бувзам болей, къахъегара служба органий лоамах ханал хьалха пенсе баха пенсионераш кхелхача денга расчешаш ю Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра Фонда, тлехьагла Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра Фонда расчешаш федеральни бюджетера меттаотта ергйолаш, цар боарамаш укх даькьаца нийса хургдолаш;

Палглай Республика бюджетера – нагахьа санна кхелхар, къахъега цамогаш хиларах ца йича яргйоаца страховани е езаш ца хилча, кхелхача денга наьналца дувзаденна доацаш, пенсионер а ца хилча, иштта, нана берах йолаш 154 ди даьнначул тлехьагла денна бер дича.

Кхелхараш длабохкара йолча лаьрххлача службана, тешам бенна йолча услугий перечнах, кхелхараш длабохкаш услугаш ярах длабаха мах, цо аларах, укх статьяй 2 даькьа цхьоалагича абзаце белгал ма дарра из выписка цунах дла а теча длаенначул тлехьагла, меттаоттабу кхелхар длавеллача дийнахьа денз ялх беттал тлехьагла а доацаш.

Российски Федерацие пенсионнии социальнии страховани яра Фондо, кхелхараш длабохкара йолча лаьрххлача службана, тешам бенна йолча услугий перечнаца нийса, кхелхараш длабохкаш услугаш ярах длабаха 7793,48 сома боарамал совнагла боаца мах меттаоттабу тлехьагла, дладахача шера этта маьхаш лакхдаларга хьежжа индексаци а еш, карарча шера саькура бетта 1 дийнахьа денз шера цкъа. Индексаци яра коэффициент белгалъю Российски Федерацие Правительство.

Алапена районни коэффициент оттаяьча районшка а моттигашка а цун боарам белгалбу районни коэффициентах пайда а эцаш.

Кхелхараш длабохкара йолча лаьрххлача службана, тешам бенна йолча услугий перечнаца нийса, кхелхараш длабохкаш услугаш ярах длабаха мах меттаоттабу кхелхар длавеллача денга, из длавеллача моттиге оттабаьча боараме.»;

2) 10 статья:

а) 1 – 3 доакъош Юбелгалъяьча редакце длаязде:

«1. Социальни пособи длалу кхелхар длаволлара сесага, маьра, кхоаччарча гаргарча наха, кхьболча гаргарча наха, кхелхачун законни викала е кхелхар длаволлара декхар шийна тлаийца волча кхьча сага рузкъах длавелла хилча.

2. Кхелхар д'аволлара дола социальни пособи лу:

1) Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Палл'ай Республице П'олларча Фондо, Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Фонда средстваех, нагахьа санна кхелхар, ханна кьахьега цамогаш хиларах ца йича ярг'йоаца страховани е езаш хиннавале а кхелхача денга наьналца кхелхача денга дувзаденна хиннадале а, кхелхачун дезалаш (дезалех цаI) кхийна валанза вола из ханна кьахьега цамогаш хиларах ца йича ярг'йоаца страховани е езаш хиннавале, из кхийна валанзавар кхелхача денга наьналца дувзаденна хиннадале а иштта кхелхачоа пенсионни кхоачо елга Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Фондо кхоачашдеш хиннадале а кхелхар ханна кьахьега цамогаш хиларах ца йича ярг'йоаца страховани е ца езаш хиннавале а кхелхача денга наьналца дувзаденна хьал хиннадале а. Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Фонда федеральни бюджетера меттаоттаю кьахьегара боарам хьахиннача, кьахьегара служба органий лоIамах ханал хьалха пенсе баха кхелха пенсионераш д'абожкаш социальни пособиеш луш хиннача. расходашта (нагахьа санна кхалхар ханал хьалха хьожадаь пенси ийдеча хана хиннадале, арг'Iа йола пенси ийде йиш йола ха цун ялалехьа);

2) кхелхар ваьхача т'еххьарча моттигерча (ваха моттиг хиннаеце – кхалхарах паччахьалкхен регистраци яьча моттигерча) Палл'ай Республице бюджета средстваех нагахьа санна кхелхар кьахьега цамогаш хиларах ца йича ярг'йоаца страховани е езаш ца хилча, кхелхача денга наьналца дувзаденна доацаш, пенсионер а ца хилча, иштта, нана берах йолаш 154 ди даьнначул т'ехьаг'Iа денна бер дича;

3) кхелхачо пенси ийдеш хиннача кхийолча органо, нагахьа санна кхелхачоа пенсионни Iалашо елга цу органо кхоачашдеш хиннадалеи кхелхар кьахьега цамогаш хиларах ца йича ярг'йоаца страховани е евезаш хиннадалеи, кхелхача денга наьналца дувзаденна доацаш хиларах цу органа белгалдаьча средстваех.

3. Укх статьяй 2 даькьа 1 а 2 а пункташ белгалъяьча органашка социальни пособи хьожадарах заявлени ялар кхоачашду, укх статьяй 1 даькье белгалбаьча наха, Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Палл'ай Республице П'олларча Фонде ше е электронни кепе йолаш Российски Федерацие Правительство д'ач'Iоаг'Iьяьча кепе муниципальни паччахьалкхени услугах яра ЦаI йолча порталах пайда а эцаш.

Кхелхар д'аволлара социальни пособи даларах йола заявлени электронни кепе ше заявлени д'алу, Российски Федерацие Правительство д'ач'Iоаг'Iьяь кеп йолаш е электронни кепе федеральни паччахьалкхен хоам бара ЦаI йолча паччахьалкхени муниципальни услугах кхоачашъяра системах пайда а эцаш, цхьалха электронни кулг яздар т'Iа а долаш, цун д'Iоаг'Iа заявитело ше дат'Iавахача хьаденна Российски Федерацие Правительство д'ач'Iоаг'Iьяьча электронни кепе цхьалха электронни кулг

яздар паччахьалкхени муниципалнийи услугаш елга хьэцара е заявитела – физически лицос чӀоагӀдаь квалифицированни доаца кулг яздар а долаш, дӀоагӀанна тохкам бара сертификат хьа а даь хоам бара-технологически хоам бара системаша цхьана кьахьегара паччахьалкхени муниципалнийи услугаш электронни кепе ялара, Российски Федерацие Правительствос дӀачӀоагӀъяьча аргӀанца нийса, физически лицос цу тайпарча инфраструктураца цхьана кьахьегара оттаяьча аргӀанца нийса хоам лорабара средствашта мах хоадабеш.

Кхелхар дӀаволлара лаьрхӀа социальни пособи хьожадарах йола заявлени дӀаялар могаду кхалхарах паччахьалкхен регистраци яьча дийнахьа денз ялх бетгал тӀехьагӀа а доацаш.

Российски Федерацие пенсионнийи социальни страховани яра Фондо заявитела кхелхар дӀаволлара социальни пособи хьэцара йолча бокьон тешал дара декхарашта, иштта кхелхар дӀаволлара социальни пособи хьожадарах заявлени кӀийлен тӀа кхоачо ю ведомствашта юкьера электронни боараме сведеней цхьана кьахьегара духьа, паччахьалкхен услуга ялара цаӀ йолча стандартаца белгал ма дарра кхелхар дӀаволлара социальни пособи хьожадара Российски Федерацие Правительствос дӀачӀоагӀ ма дарра.»;

б) тӀатохар де Юбелгалбаь чулоацам болча 4-10 доакьошца:

«4. Нагахьа санна кхелхар кьахьега цамогаш хиларах ца йича яргӀоаца страховани е езаш ца хилча, кхелхача денга наьналца дувзаденна доацаш, пенсионер а ца хилча, иштта, нана берах йолаш 154 ди даьнначул тӀехьагӀа денна бер дича, Российски Федерацие пенсионнийи социальни страховани яра ГӀалгӀай Республице гӀолларча Фондо кхелхар дӀаволлара дола социальни пособи даларах заявлени дӀаййца цхьа балха ди доалача ханна, белгалъяь заявлени кхалхара паччахьалкхен регистраци ярах дола сведенеш заявитела кхелхар дӀаволлара дола социальни пособи дӀаэцара бокьо хилар бакьдолга тешали дӀадохьийт укх статьяй 2 даькъа 2 пунктаца нийса белгалъяьча органага, кхелхар дӀаволлара социальни пособи даларах бола соцам тӀаэцара декхарашта.

Нагахьа санна кхелхачоа пенсионни Ӏалашо елга укх статьяй 2 даькъа 3 пунктаца белгалъяьча органо еш хиннаяле а кхелхар кьахьега цамогаш хиларах ца йича яргӀоаца страховани е езаш ца хинна хилча, наьналца дувзаденна доацаш кхелхача денга, Российски Федерацие пенсионнийи социальни страховани яра ГӀалгӀай Республице гӀолларча Фондо заявителага хоам бу кхелхар дӀаволлара дола социальни пособи хьэцара кхелхачоа пенсионни Ӏалашо еш хиннача органага заявлени яла езаш хиларах.

5. Кхелхар дӀаволлара социальни пособи хьожадарахи даларахи е ца луш дитарах бола соцам тӀаэц укх статьяй 2 даькъа 1 пунктаца белгалъяьча органо, кхелхар дӀаволлара дола социальни пособи даларах йола заявлени дӀаййца цхьа балха ди доалача хана.

Кхелхар д'аволлара социальни пособи хьожадарахи даларахи бола соцам т'аэц укх статьяй 2 даькьа 2 пунктаца белгалъяьча органо, Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Г'алг'ай Республике Г'олларча Фондера кхелхар д'аволлара дола социальни пособи даларах йола заявлени, паччахьалкхен регистраци ярах дола сведенеш и заявитела кхелхар д'аволлара дола социальни пособи д'аэцара бокьо хилар бакьду тешали д'айица цхьа балха ди доалача ханна,

Кхелхар д'аволлара социальни пособи даларах е кхелхар д'аволлара социальни пособи далар, ца луш дитарах т'айицача соцамах заявителга хоам бу укх статьяй 2 даькьа 1 а 2 а пункташца белгалъяьча органаша, Российски Федерацие Правительство белгалъяьча арг'анца нийса.

6. Кхелхараш д'абохкара социальни пособи хьожадара духьале яра к'ийленаш хинна отг:

1) кхелхачун хьакьехьа социальни пособи хьожадар е кхелхараш д'абохкара тешам бенна йолча перечнех услугаш яр хилча;

2) кхелхар д'аволлара дола социальни пособи хьожадар дехаш д'аеннача заявлене т'а нийса доаца даннеш хилча;

3) кхыча паччахьалкхен компетентни органо хьаденна кхалхарах дола документ заявитело хьа ца делча, нагахьа санна социальни пособи хьожадарах йолча заявлене т'а кхыча паччахьалкхен доазон т'а кхелхача сага хьакьехьа кхыча паччахьалкхен компетентни органо регистраци ярах дола документ хьа ца делча а д'аволлара социальни пособи хьожадар белгалдаь а хилча;

4) нагахьа санна кхелхар д'аволлара дола социальни пособи хьожадарах заявлени д'аелча, кхалхарах паччахьалкхен регистраци яьча дийнахьа денз ялх бутт чакхбаьлча.

7. Нагахьа санна кхелхар д'аволлара дола социальни пособи ца луш духьале яр т'аэц укх статьяй 6 даькьа 2 а 3 а пункташца нийса оттаяьча к'ийленашца, укх статьяй 1 даькьаца белгалбаьча наьха бокьо я кхелхар д'аволлара дола социальни пособи ца луш дитара йола к'ийленаш д'аяьхачул т'ехьаг'а шозлаг'а Российски Федерацие пенсионни социальни страховани яра Г'алг'ай Республике Г'олларча Фонде заявлени чуюла кхелхар д'аволлара социальни пособи далар дехаш, укх статьяй 3 даькьа кхоалаг'ча абзацаца нийса белгалъяьча хан-йовкьашка.

8. Укх статьяй 2 даькьа 3 пунктаца белгалъяьча органо д'алу кхелхар д'аволлара дола социальни пособи кхалхарах йола справка е ЦаI йолча граждански оттама актий йоазоний паччахьалкхен реестре долча сведеней к'ийлен т'а.

9. Кхелхар д'аволлара дола социальни пособи д'адохийт заявитела лоламах, социальни пособи кредитни организаце кара Г'олла, цо хьайийллача счета т'а, е федеральни почтови бувзама кхелхар д'аволлара дола социальни пособи д'адалар кхоачашдеча организаце кара долла, кассера ахча, кулг-карра цунга д'а а луш.

Кхелхар д'аволлара дола социальни пособи заявителя кредитни организаце хъаййллача счета т'а даккхарах комиссионни совг'ат дала ца дезаш кхоачашду.

Укх статьяй 2 дакъа 1 а 2 а пункташка белгалъяча органаша кхелхар д'аволлара дола социальни пособи хьожадарахи д'адаларахи бола соцам т'аййцача дийнахъа заявителя кредитни организаце хъаййллача счета т'а д'адохыйт.

Кхелхар д'аволлара дола социальни пособи заявителя федеральни почтови бувзама организаце г'олла д'адалар кхоачашду заявителя федеральни почтови бувзама организацента хоам баъча дийнахъе а заявителя федеральни почтови бувзама организаце д'акхачийтара документа к'ийлен т'а, укх статьяй 2 дакъа 1 а 2 а пункташка белгалъяча органаша, кхелхар д'аволлара дола социальни пособи хьожадарахи д'адаларахи бола соцам т'аййцача дийнахъа.

10. Укх Закона 9 статьяй 1 дакъаца кхалхар д'аволлара дола нийса социальни пособи тешам бенна йолча услугий перечнаца нийса, кхелхараш д'абохкаш услугаш ярах д'абаха 7793,48 сома боарамал совнаг'а боаца мах меттаоттабу, т'ехьаг'а индексаци а еш, шера цкъа, карарча шера саькура бетта 1 дийнахъа денз, хъалха д'адахача шера пайда эцача маьхий индекс лакхъяларга хъежжа. Индексаци яра коэффицент белгалъю Российски Федерацие Правительствос.

Алапеца луш дола районни коэффицент оттадаъча районшка а моттигашка а кхелхар д'аволлара долча социальни пособие боарам оттабу районни коэффициентах пайда а эцаш.

Кхелхар д'аволлара долча социальни пособие боарам белгалбу кхалхарах акт оттаеш даъча йоазонехи кхелхар ваьхача т'еххьарча моттигах, вахаш хинна моттиг ца хилча – кхалхарах паччахьалкхен регистраци яьча моттигах.

Нагахъа санна Российски Федерацие гражданин кхыча паччахьалкхен доазон т'а кхелха моттиг хилча, кхелхар д'аволлара долча социальни пособие боарам белгалбу кхалхар хиннача денга, х'аьта кхелхар д'аволлара социальни пособи д'алу заявитель Российски Федерацие доазон т'а вахача моттиге, кхыча паччахьалкхен компетентни йола органо хьаденнача кхалхарах долча документа к'ийлен т'а.»;

3) 10¹ статьяй текст юбелгалъяча редакце д'аязье:

«Кхелхар д'аволларах дола социальни пособи даларах бола хоам чуоттабу «ЦаI йолча социальни дакъе централизованни цифровой платформа» паччахьалкхен хоама система чу. Белгалбаь хоам «ЦаI йолча социальни дакъе централизованни цифровой платформа» паччахьалкхен хоама системе чуоттабар кхоачашду «Социальни Iалашонах долча» 1999 шера к'имарса бетта 17 дийнахьарча №178-ФЗ йолча Федеральни законаца нийса.

Кхелхараш д'абохкара дола социальни пособи хьожадарах паччахьалкхен услугаш яра ЦаI йола стандарт, укх Закона 10 статьяй 2

дакъа 1 а 2 а пункташца белгалъяча органаша лораяр дIагIоагIду, Российски Федерацие Правительствос «Паччахьалкхени муниципальнии услугаш яларах долча» 2010 шера кIимарса бетта 27 дийнахьарча №210-ФЗ йолча Федеральни законаца нийса.»;

4) 11 статья Юбелгалъяча редакце дIазъе:

«Статья 11. Байна (кхелха) тIема служащеш, ветеранаш, къаьстгача категорейх бола гражданах дIабохкара къаьстга йола башхалонах»

Байна (кхелха) тIема служащеш йола, ветеранаш, къаьстгача категорейх бола гражданах дIабохкара къаьстга башхалонах лораер кхоачашду Федеральни закона 11 статьяйца оттаяьча аргIанца нийса.»;

5) 12 статьяй цIерца дешаш «кхелхараш» (байнараш)» хувца дешашца «байнараш (кхелхараш)»;

6) 14 статьяй 2 дакъа цхьоалагIча абзаце дош «республикански» дIадаккха;

7) 15 статья:

а) 2 дакъа 1 пункте дош «курорт» хувца дешашца «Таламан дарбан ресурс»;

б) 3 дакъе дешаш «экологически а» дIадаха;

8) 17 статьяй 3 дакъе дешаш «кхелхараш» (байнараш)» хувца дешашца «байнараш (кхелхараш)»;

9) 19 статья:

а) 1 дакъе дешаш «кхелхараш (байнараш)» хувца дешашца байнараш (кхелхараш), дешашта «чурча гIулакхий органией болхлой» тIехьа тIатохар де дешашца «Российски Федерацие къаман гварде эскарий.»;

б) 3 дакъе дешаш «республикански» йолча дIадаккха;

10) 27 статья дешаш «районий, поселеней а городской округий а» дIадаха.

Статья 2

Ер Закон низаца чIоагIденна болх бе долалу, ер официално кепатеха итт ди чакхдаьннача дийнахьа денз.

ГIалгIай Республика
Мехкда

Кедаматнаькъан М.М.

г. Магас

2026 шера «10» апреле

№ 16-РЗ